

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας (Κωδικοποιημένη έκδοση)»

COM(2006)226 τελικό — 2006/0073 (COD)

(2006/C 324/02)

Στις 6 Ιουνίου 2006, και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση

Το ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 20 Σεπτεμβρίου 2006 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. RETUREAU.

Έχοντας υπόψη την ανανέωση της θητείας της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, η σύνοδος ολομέλειας αποφάσισε να αποφανθεί για τη γνωμοδότηση αυτή στη σύνοδο ολομέλειας του Οκτωβρίου και όρισε τον κ. RETUREAU, ως γενικό εισηγητή σύμφωνα με το άρθρο 20 του Εσωτερικού Κανονισμού.

Κατά την 430η σύνοδο ολομέλειάς της, της 26ης Οκτωβρίου 2006, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την παρούσα γνωμοδότηση με 95 ψήφους υπέρ και 4 αποχές.

1. Προτάσεις της Επιτροπής

1.1 Πρόκειται για κωδικοποίηση. Τα κωδικοποιημένα κείμενα, με ορισμένες τυπικές τροποποιήσεις, δεν επιφέρουν ουδεμία μεταβολή στο νόμο που εφαρμόζεται κατά τη χρονική στιγμή της κωδικοποίησης η οποία πραγματοποιείται σε μόνιμη βάση.

1.2 Στα πλαίσια της «Ευρώπης των πολιτών», η απλούστευση και η σαφήνεια του κοινοτικού δικαίου αποκτούν ιδιαίτερη σημασία. Γι' αυτό τον λόγο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή έχουν τονίσει ότι είναι απαραίτητο να κωδικοποιηθούν οι νομοθετικές πράξεις που έχουν συχνά τροποποιηθεί και συμφώνησαν, βάσει διοργανικής συμφωνίας, να ακολουθείται ταχεία διαδικασία για την έγκριση των κωδικοποιούμενων πράξεων. Δεν επιτρέπεται δε ουδεμία τροποποίηση επί της ουσίας των πράξεων που αποτελούν αντικείμενο της κωδικοποίησης.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1 Η ΕΟΚΕ διαπιστώνει ότι οι προτάσεις της Επιτροπής αντιστοιχούν πλήρως στον στόχο της ταχείας διαδικασίας που πρέπει να ακολουθείται για την κωδικοποίηση.

2.2 Πρέπει ωστόσο να τεθεί το ερώτημα της παγίωσης της νομοθεσίας που δίδει το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένα συγγενικά δικαιώματα. Η κωδικοποίηση είναι χρήσιμη μόνον, εάν το εξεταζόμενο δικαίωμα δεν προβλέπεται να υποστεί περαιτέρω τροποποιήσεις.

2.3 Αναφορικά αφορά όμως με το κοινοτικό δίκαιο που εξελίσσεται συνεχώς (αναμένεται συγκεκριμένα να υποβληθούν οι προτάσεις για τη θέσπιση «ποινικών μέτρων») και την ποικιλότητα μεταφορά του στις εθνικές νομοθεσίες, είμαστε υποχρεωμένοι να διαπιστώσουμε ότι δεν τηρείται η ισορροπία μεταξύ των δικαιούχων του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και ιδίως των συγγενικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων που έχουν οι παραλήπτες των

έργων (το κοινό, η επιστημονική και πανεπιστημιακή κοινότητα κλπ, δηλαδή οι «καταναλωτές πολιτιστικών αγαθών»), διότι τα δικαιώματα των παραλήπτων των προστατευόμενων έργων περιορίζονται ολοένα και περισσότερο σε πολλά κράτη μέλη. Σε πολλές περιπτώσεις, επί παραδείγματι, το δικαίωμα ατομικής αντιγραφής τίθεται σε αμφισβήτηση από τις διατάξεις περί υλικής προστασίας των λογισμικών, που είναι γνωστές ως «DRM» (διαχείριση ψηφιακών δικαιωμάτων). Το ίδιο συμβαίνει και ως προς τη διαλειτουργικότητα των λογισμικών.

2.4 Οι δυσμενείς αυτές εξελίξεις για τους καταναλωτές επιδεινώθηκαν από την επιβολή αυστηρότερων ποινικών κυρώσεων σε περίπτωση παράκαμψης των DRM με σκοπό τη δημιουργία ιδιωτικών αντιγράφων ή αντιγράφων για φύλαξη.

2.5 Η ΕΟΚΕ φρονεί κατά συνέπεια ότι τα μέτρα περί κωδικοποίησης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων είναι πρόωρα, διότι η κοινοτική νομοθεσία πρέπει να επανεξεορροπηθεί, ενόψει ειδικότερα της στρατηγικής της Λισσαβώνας. Επιπλέον, πολλά από τα σημαντικά θέματα παραπέμπονται στην επικουρικότητα ενώ παράλληλα η μεταφορά στις εθνικές νομοθεσίες εμφανίζει τόσες διαφορές, ώστε να υπάρχει κίνδυνος παρακώλυσης της ελεύθερης κυκλοφορίας των έργων και των «πολιτιστικών υπηρεσιών».

2.6 Για τους λόγους αυτούς, στο στάδιο που διανύουμε σήμερα, η απλή τεχνική παγιοποίηση των σχετικών πράξεων από την Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων θα επέτρεπε να αποσαφηνισθεί η κατάσταση της νομοθεσίας που ισχύει κατά τη χρονική στιγμή της παγιοποίησης. Η τεχνική αυτή θα μπορούσε εν συνεχεία να εφαρμόζεται σε κάθε σημαντική τροποποίηση του εφαρμοστέου δικαίου, χωρίς να δημιουργείται η εντύπωση ότι παγώνουν οι μελλοντικές εξελίξεις, όπως φαίνεται να εξυπνοείται από την επιλογή της κωδικοποίησης.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1 Η ΕΟΚΕ θα επιθυμούσε επίσης να θεσπισθεί από το κοινοτικό δίκαιο η αναγνώριση και η προστασία αδειών, όπως η GPL (γενική άδεια «light» για την τεχνική τεκμηρίωση) ή η άδεια «Creative Commons» όσον αφορά τα βιβλία και την καλλιτεχνική δημιουργία. Οι άδειες αυτές παρέχουν μεγάλη ελευθερία στους χρήστες, η δε GPL π.χ., χρησιμοποιείται σε μεγάλο αριθμό λογισμικών που λειτουργούν στους υπολογιστές (δρομολογητής διαδικτύου, δικησίες, επιχειρήσεις).

3.2 Οι εν λόγω πιο επιτρεπτικές άδειες χρήσης ευνοούν τη διάδοση και ιδιοποίηση έργων από χρήστες και παραλήπτες και

ανταποκρίνονται πλήρως στους στόχους ταχείας διάδοσης γνώσεων και τεχνολογιών που θα έπρεπε να χαρακτηρίζει τη στρατηγική της Λισσαβώνας.

3.3 Η ΕΟΚΕ καλεί συνεπώς την Επιτροπή να επανεξετάσει την προβληματική αυτή που αποβαίνει άγονη με την κωδικοποίηση και να μελετήσει τις πρωτοβουλίες που πρέπει να αναληφθούν για να εξασφαλισθεί η διάθεση των έργων προς το ευρύτερο κοινό, με την αναγνώριση ελεύθερων αδειών και με την επανεξισορρόπηση των δικαιωμάτων μεταξύ δικαιούχων και χρηστών στην κοινωνία των πληροφοριών, έτσι ώστε να ενδυναμωθεί η ανταγωνιστικότητα και η καινοτομία της κοινοτικής Ευρώπης.

Βρυξέλλες, 26 Οκτωβρίου 2006

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διάρκεια προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων (κωδικοποιημένη έκδοση)»

COM(2006) 219 final — 2006/0071 (COD)

(2006/C 324/03)

Στις 6 Ιουνίου 2006, και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση

Το ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 20 Σεπτεμβρίου 2006 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. RETUREAU.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανανέωση της θητείας της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, η σύνοδος ολομέλειας αποφάσισε να αποφανθεί για τη γνωμοδότηση αυτή στη σύνοδο ολομέλειας του Οκτωβρίου και όρισε τον κ. RETUREAU ως γενικό εισηγητή σύμφωνα με το άρθρο 20 του Εσωτερικού Κανονισμού.

Κατά την 430η σύνοδο ολομέλειάς της 26ης Οκτωβρίου 2006 η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την παρούσα γνωμοδότηση με 104 ψήφους υπέρ και 1 αποχή.

1. Προτάσεις της Επιτροπής

1.1 Πρόκειται για κωδικοποίηση. Τα κωδικοποιημένα κείμενα, με ορισμένες τυπικές τροποποιήσεις, δεν επιφέρουν ουδεμία μεταβολή στο νόμο που εφαρμόζει κατά τη χρονική στιγμή της κωδικοποίησης η οποία πραγματοποιείται σε μόνιμη βάση.

1.2 Στα πλαίσια της «Ευρώπης των πολιτών», η απλούστευση και η σαφήνεια του κοινοτικού δικαίου αποκτούν ιδιαίτερη σημασία. Γι' αυτό τον λόγο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή έχουν τονίσει ότι είναι απαραίτητο να κωδικοποιηθούν οι νομοθετικές πράξεις που έχουν συχνά τροποποιηθεί και συμφώνησαν, βάσει διοργανικής συμφωνίας, να ακολουθείται ταχεία διαδικασία για την έγκριση των κωδικοποιούμενων πράξεων. Δεν επιτρέ-

πεται δε ουδεμία τροποποίηση επί της ουσίας των πράξεων που αποτελούν αντικείμενο της κωδικοποίησης.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1 Η ΕΟΚΕ διαπιστώνει ότι οι προτάσεις της Επιτροπής αντιστοιχούν πλήρως στον στόχο της ταχείας διαδικασίας που πρέπει να ακολουθείται για την κωδικοποίηση.

2.2 Πρέπει ωστόσο να τεθεί το ερώτημα της παγίωσης της νομοθεσίας που διέπει το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένα συγγενικά δικαιώματα. Η κωδικοποίηση είναι χρήσιμη μόνον, εάν το εξεταζόμενο δικαίωμα δεν προβλέπεται να υποστεί περαιτέρω τροποποιήσεις.